

<https://doi.org/10.15407/socium2019.04.146>
УДК 303.62-0.53(477)

Нестеренко Є.О., координатор проєкту U-Report, ГО “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка”, вул. Панаса Мирного, 26, Київ, 01011, Україна, email: nyevheniya@gmail.com,

Людоговська К.В., асистент проєкту U-Report, ГО “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка”, вул. Панаса Мирного, 26, Київ, 01011, Україна, email: karina.lyudogovska@knu.ua

ДАЙДЖЕСТ ОПИТУВАНЬ U-REPORT: IV КВАРТАЛ 2019 Р.

Представлено результати опитувань інноваційного молодіжного проєкту U-Report за жовтень – листопад 2019 р.: екологічні проблеми, захист біорізноманіття, екологічні принципи, заклади культури, багатофункціональні центри культурних послуг, зайнятість молоді, трудові відносини, кар’єрний успіх.

Ключові слова: інноваційні методи опитування, U-Report, думка молоді, біорізноманіття, центри культурних послуг, зайнятість молоді.

Nesterenko Ye.O., U-Report project coordinator, NGO “Ukrainian Institute for Social Research after Olexander Yaremenko”, 26, Panasa Myrnoho Str., Kyiv, 01011, Ukraine, email: nyevheniya@gmail.com,

Liudohovska K.V., U-Report project assistant, NGO “Ukrainian Institute for Social Research after Olexander Yaremenko”, 26, Panasa Myrnoho Str., Kyiv, 01011, Ukraine, email: karina.lyudogovska@knu.ua

DIGEST OF U-REPORT SURVEYS: 4TH QUARTER OF 2019

The results of the U-Report innovative youth project surveys conducted in October – November 2019 are presented: environmental issues, biodiversity protection, environmental principles, cultural institutions, multifunctional cultural service centers, youth employment, employment relations, career success.

Keywords: innovative survey methods, U-Report, youth opinion, biodiversity, cultural service centers, youth employment.

Громадська організація “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка” спільно з Представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні реалізовує глобальний молодіжний проєкт U-Report (“Ю-Репорт”)¹.

Проєкт U-Report – інтерактивний інструмент для проведення щотижневих актуальних опитувань серед підлітків і молоді через Facebook Messenger, Telegram, Viber. Результати опитувань використовуються у діяльності урядових установ, громадських об’єднань і міжнародних організацій.

Сьогодні U-Report реалізовується у 60 країнах світу та налічує понад 8 млн учасників.

¹ Приєднатись до U-Report можна за допомогою Telegram/Facebook/Viber, написавши “СТАРТ” на бот/сторінку UReportUkraine/U-Report Ukraine. Інформацію про проєкт і результати досліджень можна знайти за посиланнями: www.facebook.com/ureportukraine та www.ukraine.ureport.in

В Україні кількість U-репортерів становить більше ніж 93 000 і постійно зростає. За 3 роки існування проєкту команда U-Report провела понад 190 опитувань на актуальні теми для молоді та більше ніж 280 презентацій і тренінгів по всій Україні.

U-Report – простий спосіб молодих людей донести свою думку до осіб, які приймають рішення. У цій публікації знайомимо читачів з новими результатами опитувань U-репортерів.

Опитування “Біорізноманіття”. Опитування проводилося 22–29 жовтня 2019 р. в партнерстві з Міністерством енергетики та захисту довкілля України. У ньому взяли участь 9445 U-репортерів віком 14–34 роки. Результати були використані для моніторингу поінформованості молоді щодо природоохоронних проблем, підвищення обізнаності з теми. На основі результатів відбулося планування подальших заходів з інформування та вибору більш цікавого для аудиторії джерела інформації щодо природоохоронних заходів.

Понад половину опитаних U-репортерів (57,6%) зазначили, що в їхньому регіоні є проблеми зі сміттям; забруднення водойм – 52,9%, забруднене повітря – 43,9%, вирубка лісів – 27,7%, усихання, зникнення водойм – 24,3%, браконьєрство – 13,3%, не знають про екологічні проблеми – 2,7%, інше – 0,8% (рис. 1).

За макрорегіонами, частка репортерів, які зазначили про забруднення водойм, є такою: Центр – 60,7%, Південь – 58,5%, Північ – 55,2%, Схід – 54%, м. Київ – 50%, Захід – 47,9%. Розподіл опитаних, які зазначили забруднене повітря, є таким: м. Київ – 62,4%, Схід – 58,6%, Північ – 44,7%, Південь – 37,1%, Центр – 34,2%, Захід – 30,5%. Про вирубку лісів найчастіше згадували U-репортери із Заходу України (37,7%), про браконьєрство – з Півдня (22,1%).

Значна частка U-репортерів (45,5%) повідомила, що готова долучитися до акцій з прибирання сміття у парках, лісах; висадки дерев у своєму місті/селі – 43,8%, волонтерства у притулках для тварин, заповідниках – 28,6%, матеріальних внесків притулкам, заповідникам – 14,4%, очистки водойм – 11,9%; не готові долучитися до природоохоронних заходів 8,6% опитаних (рис. 2).

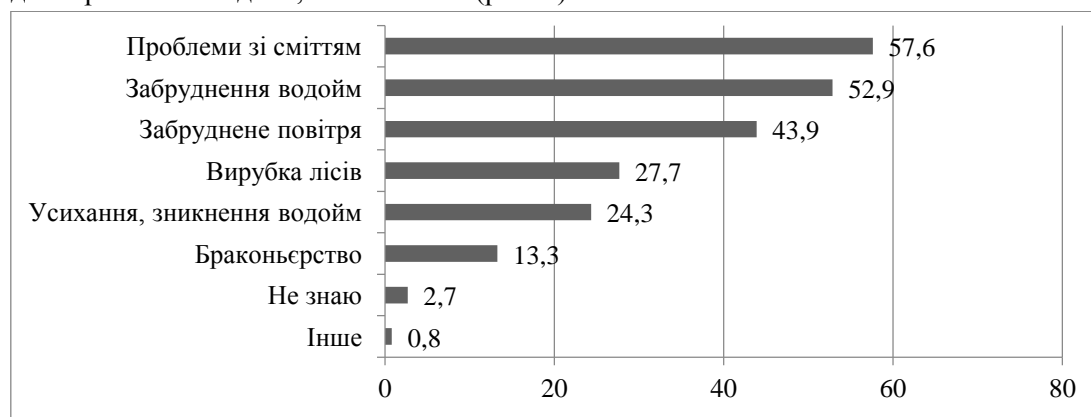

Рис. 1. Розподіл відповідей на запитання: “Які екологічні проблеми є у Вашому регіоні?”, N=9445, %

Рис. 2. Розподіл відповідей на запитання: “До яких заходів щодо охорони природи Ви готові долучитися?”, N=9047, %

Серед жінок значно частіше, ніж серед чоловіків, відповідали, що вони готові брати участь в акціях з прибирання сміття у парках, лісах (47,4% vs 39,4%) та волонтерити у притулках для тварин (33,4% vs 13,7%), а серед чоловіків – долучатися до очистки водойм (14,5% vs 11%) або ж вони ніяк не готові долучитися (13,9% vs 6,8%).

Чим старшими є респонденти, тим частіше вони відповідають, що готові долучитися до висадки дерев у своєму місті (14–17 років – 39,6%, 18–19 років – 41,7%, 20–24 роки – 44,6%, 25–34 роки – 48,1%) та робити матеріальні внески притулкам, заповідникам (14–17 років – 10,5%, 18–19 років – 13,4%, 20–24 роки – 15,3%, 25–34 роки – 17%); а чим молодшими – тим частіше вони готові волонтерити у притулках для тварин, заповідниках (14–17 років – 36,9%, 18–19 років – 32,2%, 20–24 роки – 28%, 25–34 роки – 18,5%).

Переважає більшість опитаних (73,2%) дотримується чистоти місць відпочинку на природі, відмовляються від поліетиленових пакетів, пластикових виробів – 33,2%, економлять воду – 29,9%, сортують і здають сміття на переробку – 27,6%, пересуваються велотранспортом, пішки – 21,6%, практикують вегетаріанство, веганство – 6,9%; не дотримуються жодних екопринципів – 1,2% (рис. 3).

Чим старшими є респонденти, тим частіше вони відповідають, що сортують і здають сміття на переробку (14–17 років – 23,6%, 18–19 років – 25,4%, 20–24 роки – 27,3%, 25–34 роки – 33,7%), а розподіл тих, хто відмовляється від поліетиленових

пакетів, пластикових виробів за віком, є таким: 14–17 років – 27,9%, 18–19 років – 34,8%, 20–24 роки – 35,3%, 25–34 роки – 32,8%.

Серед жінок частіше, ніж серед чоловіків, зазначають, що вони дотримуються чистоти місць відпочинку на природі (75% vs 67,9%), відмовляються від поліетиленових пакетів, пластикових виробів (35,2% vs 26,9%) та економлять воду (31,6% vs 24,8%), а серед чоловіків – що вони пересуваються велотранспортом, пішки (25,6% vs 20,4%).

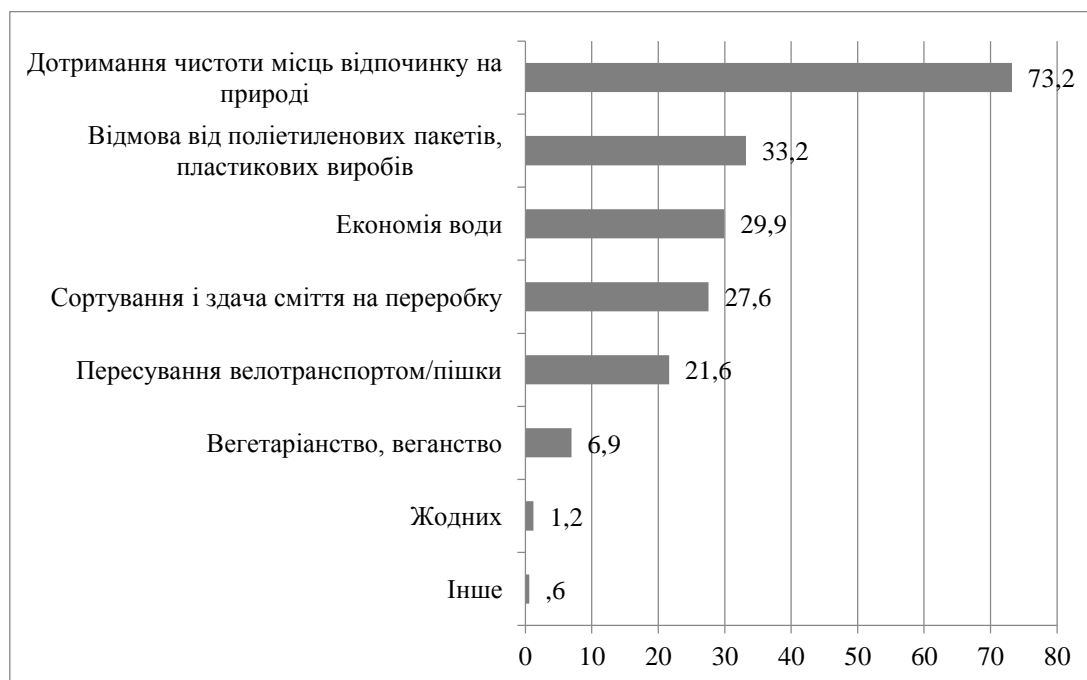

Рис. 3. Розподіл відповідей на запитання: “Яких екопринципів Ви дотримуетесь?”, N=8845, %

Більшу частку (56,4%) U-репортерів цікавить формат екофестивалю; лекція, воркшоп з правил екокультури – 27%, онлайн-курси зі сталого споживання – 22%. Не цікавляться цією темою взагалі 13% опитаних.

Чим молодшими є респонденти, тим частіше вони відповідали, що цікавляться форматом екофестивалю (14–17 років – 63,4%, 18–19 років – 56,5%, 20–24 роки – 54,5%, 25–34 роки – 53,4%), а чим старшими – онлайн-курсами зі сталого споживання (14–17 років – 15,9%, 18–19 років – 21,3%, 20–24 роки – 23,3%, 25–34 роки – 25,6%).

Серед жінок частіше обирали формат екофестивалю (58,9% vs 48,7%) та онлайн-курси зі сталого споживання (23% vs 18,8%), а серед чоловіків – що не цікавляться цією темою взагалі (21,5% vs 10,3%).

Отже, на думку U-репортерів, у їхньому регіоні є проблеми зі сміттям – 57,6%; забрудненням водойм – 52,9%, забрудненим повітрям – 43,9%. Готові долучитися до

акцій з прибирання сміття у парках, лісах 45,5% U-репортерів; висадки дерев у своєму місті/селі – 43,8%. Переважна більшість опитаних (73,2%) дотримується чистоти місць відпочинку на природі, відмовляються від поліетиленових пакетів, пластикових виробів – 33,2%, економлять воду – 29,9%, сортують і здають сміття на переробку – 27,6%, пересуваються велотранспортом, пішки – 21,6%. Формат екофестивалю цікавить 56,4% U-репортерів; лекція, воркшоп з правил екокультури – 27%, онлайн-курси зі сталого споживання – 22%.

Опитування “Центри культурних послуг”. Опитування проводилося 28 жовтня – 4 листопада 2019 р. в партнерстві з Міністерством культури України. У ньому взяли участь 11 277 U-репортерів віком 14–34 роки. Результати опитування були використані для реалізації Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами – дослідження ставлення молоді до створення багатофункціональних центрів культурних послуг, а також виявлення бажаних послуг.

Серед 14–34-річних U-репортерів 42,7% зазначили, що вони відвідують заклади культури щомісяця (рис. 4); один раз на три місяці – 29,6%, один-два рази на рік – 15,5%, рідше ніж один раз на рік – 6,6%, взагалі не відвідують – 5,3%, важко відповісти – 0,2%.

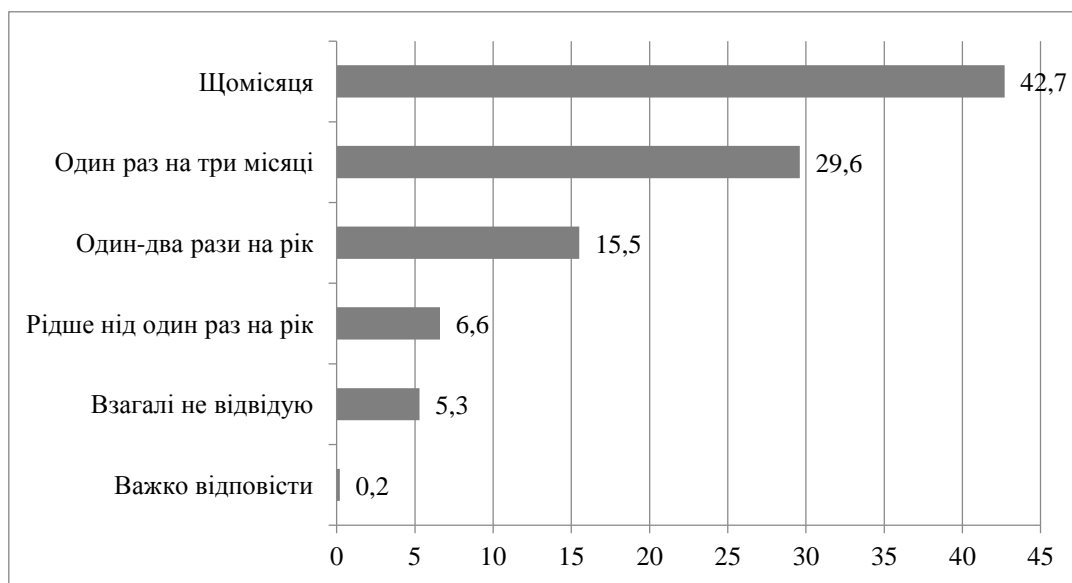

Рис. 4. Розподіл відповідей на запитання: “Як часто Ви відвідуєте заклади культури (бібліотеки, музеї, театри, кінотеатри тощо) за місцем Вашого постійного проживання?” N=11277, %

Понад половину опитаних (54,4%) серед осіб, які відвідували заклади культури, задоволені рівнем доступності культурних послуг у місці їхнього постійного проживання; не задоволені – 21,3%, важко відповісти – 18,9%.

За віком, розподіл опитаних, які повідомили, що вони задоволені рівнем доступності культурних послуг, є таким: 14–17 років – 45,4%, 18–19 років – 56,7%, 20–24 роки – 57,4%, 25–34 роки – 54,8%.

Понад третину (37,5%) U-репортерів зазначили, що вони відвідували б заклади культури частіше, якби було більше грошей; більше вільного часу – 34,8%, діяльність закладів була якіснішою та цікавішою, ніж зараз – 23,3%; якби такі заклади знаходилися ближче до місця проживання, їх відвідували б 10,7% респондентів, а якби було з ким відвідувати – 10% (рис. 5).

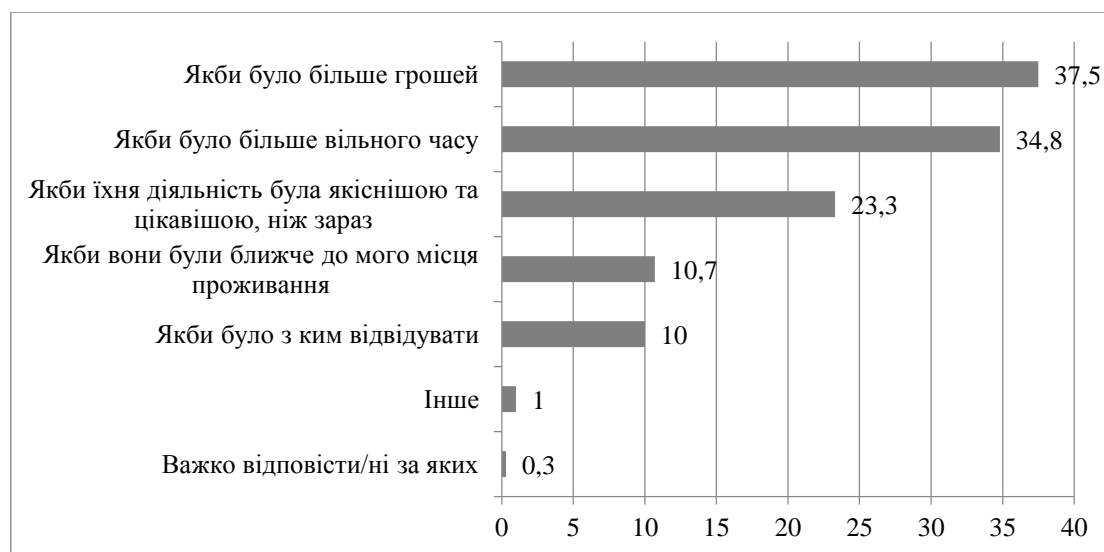

Рис. 5. Розподіл відповідей на запитання: “За яких обставин Ви відвідували б заклади культури частіше?”, N=10897, %

За віком, розподіл U-репортерів, які відвідували б заклади культури частіше за умови наявності більшої кількості грошей, є таким: 14–17 років – 33%, 18–19 років – 44,1%, 20–24 роки – 40,4%, 25–34 роки – 32,2%; а тих, які хочуть, щоб діяльність цих закладів була якіснішою та цікавішою, є такою: 14–17 років – 28,7%, 18–19 років – 22,7%, 20–24 роки – 21,7%, 25–34 роки – 22,3%.

Серед жінок частіше, ніж серед чоловіків, зазначали, що для цього потребують більше грошей (39,7% vs 31,3%), а серед чоловіків – що діяльність цих закладів має бути цікавішою та якіснішою (26,3% vs 22,4%).

Переважна більшість (75,2%) U-репортерів позитивно ставляться до ідеї створення багатофункціональних центрів культурних послуг, коли в одному приміщенні є бібліотека, музична школа, кіно, клуб, торгові заклади та кафе; негативно, заклади культури повинні залишатися розмежованими – 15,1%, мені однаково – 8,8%, інше – 0,6%.

На думку опитаних, у таких центрах має бути бібліотека (50%), кіно (49,8%), молодіжний центр (49,5%), аматорські гуртки (43,6%), мистецька школа (42,2%), розва-

жальні послуги (36,8%), театр (36,2%), музей (31,8%), спортзал, фітнес-клуб (26,3%), магазини, аптечні пункти (17,5%), інше (1,3%) (рис. 6).

Чим старшими є респонденти, тим частіше вони відповідають, що в центрах культурних послуг мають проводитися аматорські гуртки: 14–17 років – 39,1%, 18–19 років – 42,9%, 20–24 роки – 46,4%, 25–34 роки – 47,9%.

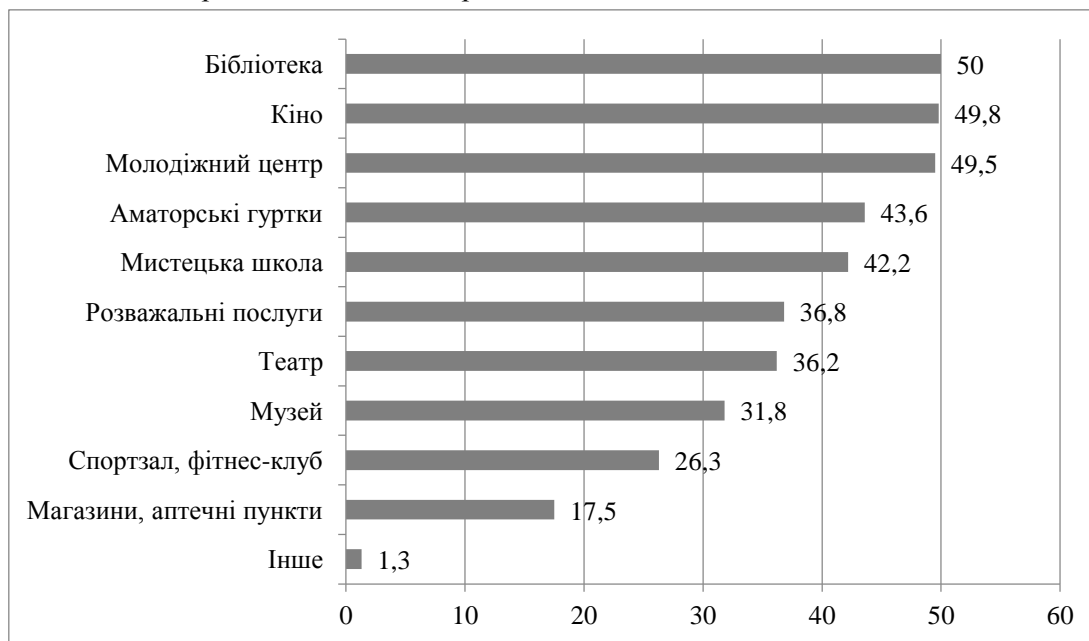

Рис. 6. Розподіл відповідей на запитання: “Які саме послуги мають надавати такі центри?”, N=7795, %

На думку більшої частки (54,5%) U-репортерів, центри культурних послуг мають працювати повний день (з 8:00/9:00 до 22:00/23:00), без вихідних – 23%, цілодобово – 15,3%, з обіду до пізнього вечора (з 12:00/13:00 до 22:00/23:00) – 12,6%, стандартний робочий час (з 9:00/10:00 до 18:00/19:00) – 5,2%, лише 5 днів на тиждень – 1%.

Чим старшими є молоді люди, тим частіше вони обирали варіант “повний день” (14–17 років – 42,8%, 18–19 років – 47,9%, 20–24 роки – 53,1%, 25–34 роки – 55,2%) та “з обіду до пізнього вечора” (14–17 років – 9,5%, 18–19 років – 11,2%, 20–24 роки – 12,5%, 25–34 роки – 15,7%).

Більша частка (88,2%) U-репортерів позитивно ставиться до ідеї створення невеличких кінозалів у центрах культурних послуг; їм байдуже – 8,2%, негативно – 3,5%.

Серед респондентів, які відповіли позитивно на попереднє запитання, 41,4% готові платити за перегляд кінофільму 51–100 грн, 49,9% – 26–50 грн, 6,3% – до 25 грн, 1,5% – не готові платити, 0,8% – інше.

Чим молодшими є респонденти, тим частіше вони зазначають, що готові платити 26–50 грн за перегляд кінофільму: 14–17 років – 57,3%, 18–19 років – 55,8%, 20–24 роки – 47,4%, 25–34 роки – 44,6%.

Отже, 42,7% U-репортерів відвідують заклади культури щомісяця; серед них 54,4% задоволені рівнем доступності культурних послуг у місці їхнього постійного проживання. Відвідували б заклади культури частіше, якби в них було більше грошей, 37,5% респондентів. Позитивно ставляться до ідеї створення багатофункціональних центрів культурних послуг 75,2% U-репортерів. На думку опитаних, у таких центрах має бути бібліотека (50%), кіно (49,8%), молодіжний центр (49,5%), аматорські гуртки (43,6%), мистецька школа (42,2%). Вважають, що центри культурних послуг мають працювати повний день (з 8:00/9:00 до 22:00/23:00), 54,5% опитаних. Позитивно ставляться до ідеї створення невеличких кінозалів у центрах культурних послуг 88,2% опитаних, серед них 41,4% готові платити за перегляд кінофільму 51–100 грн, 49,9% – 26–50 грн.

Опитування “Зайнятість молоді”. Опитування проводилося 25–28 листопада 2019 р. спільно з Міністерством молоді та спорту України. У ньому взяли участь 10 471 U-репортер віком 14–34 роки. На основі результатів опитування було виявлено, що саме цікавить молодь у напрямі навичок для розвитку кар'єри, компанії мрії, де хотіли б працювати, загального сприйняття для підготовки Форуму зайнятості молоді Міністерством молоді та спорту України.

Зазначили, що працюють на повну зайнятість, 38,1% U-репортерів; часткова зайнятість – 17,8%; не працюють, але шукають роботу – 19,5%; не працюють – 24,6%.

Чим старшими є респонденти, тим частіше вони зазначають, що мають повну зайнятість (14–17 років – 3,4%, 18–19 років – 12,7%, 20–24 роки – 48,9%, 25–34 роки – 70,2%), а чим молодшими – що вони не працюють взагалі (14–17 років – 60,7%, 18–19 років – 31,9%, 20–24 роки – 12,7%, 25–34 роки – 9%). Розподіл за віком опитаних, які не працюють, але шукають роботу, є таким: 14–17 років – 24,1%, 18–19 років – 28,7%, 20–24 роки – 18,6%, 25–34 роки – 9,2%.

Про повну зайнятість частіше повідомляли серед чоловіків (43,8% vs 36,5%), а серед жінок – про те, що вони не працюють (25,6% vs 21,1%) та про часткову зайнятість (18,4% vs 15,9%).

Серед опитаних, які мають роботу, відповіді на запитання “В якій сфері?” розподілилися таким чином: у сфері послуг (у тому числі юристи, фінансисти, перекладачі) – 24,1%, освітній, науковій – 19%, торговельній – 14,3%, ІТ – 13,9%, медіа, реклами, маркетингу – 6,9%, громадській – 6,4%, урядовій – 4,2%, інших сферах – 13,8% (медичній – 3,7%, промисловості – 3,3%, культурній – 1,7%, аграрній – 1,7%, військовій – 0,8% тощо).

Серед респондентів, які ствердно відповіли на попереднє запитання, 72% зазначили, що їхні трудові відносини оформлені офіційною (письмовою) угодою; усна домовленість – 27,6%; інше (ФОП, фріланс, власна справа) – 0,2%.

Чим старшими є U-репортери, тим частіше вони обирають відповідь “офіційна (письмова) угода” (14–17 років – 31,8%, 18–19 років – 53,1%, 20–24 роки – 73,5%, 25–34 роки – 83,9%), а чим молодшими – “усна домовленість” (14–17 років – 67,5%, 18–19 років – 47,1%, 20–24 роки – 26%, 25–34 роки – 15,5%).

Близько п'ятої частини респондентів (19,6%) відповіли, що вони хотіли б працювати в сфері ІТ; медіа, реклами, маркетингу – 18,3%; послуг – 17,3%; освітній, науко-

вій – 14,2%, громадській – 12%, урядовій – 9,1%, торговельній – 8,3%, інших сферах – 10,2%, не визначилися – 1,5% (рис. 7).

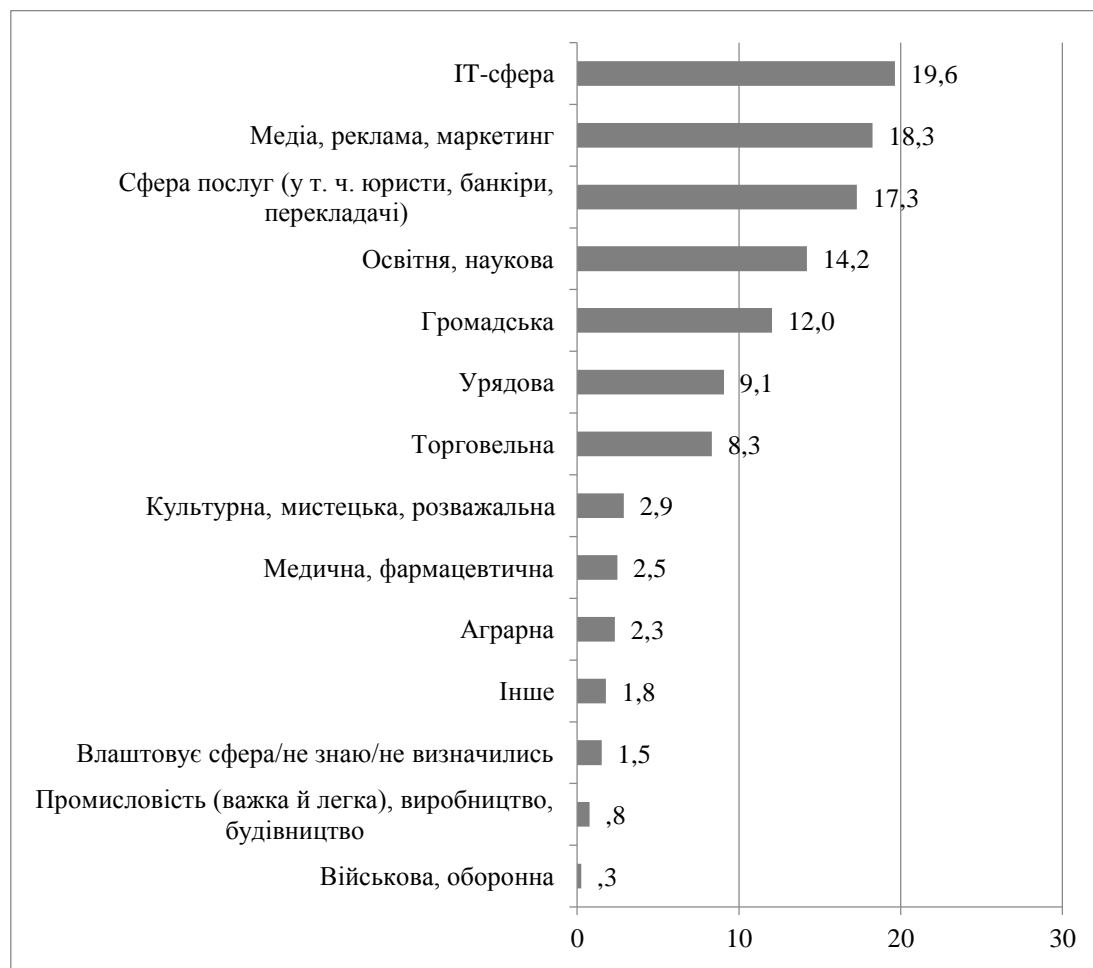

Рис. 7. Розподіл відповідей на запитання: “У якій сфері Вам хотілося б працювати?”, N=10104, %

Віковий розподіл опитаних, які хотіли б працювати в сфері ІТ, є таким: 14–17 років – 15,7%, 18–19 років – 14,9%, 20–24 роки – 22%, 25–34 роки – 22,6%. А чим молодшими є опитані, тим частіше вони обирали сферу медіа, реклами та маркетингу: 14–17 років – 21,7%, 18–19 років – 21,6%, 20–24 роки – 18,3%, 25–34 роки – 12,2%.

Серед чоловіків частіше, ніж серед жінок, обирали сферу ІТ (31% vs 16%) та урядову (12,8% vs 7,8%), а серед жінок – медіа, рекламу, маркетинг (20,1% vs 12,6%), сферу послуг (18,4% vs 13,7%) та освітню, наукову (16,2% vs 7,8%).

Понад половину опитаної молоді (64,9%) вважають, що для розвитку кар’єри необхідним є вміння швидко вчитися, адаптуватися до змін; відповідальність обрали

22,6% респондентів, багатофункціональність – 22,6%, комунікабельність – 22,2%, роботу в команді – 13,7%, вузьку спеціальність – 6,3%.

За віком, розподіл респондентів, які обрали “вміння швидко вчитися, адаптуватися до змін”, є таким: 14–17 років – 57,7%, 18–19 років – 63,6%, 20–24 роки – 68,6%, 25–34 роки – 65,3%; “відповідальність” – таким: 14–17 років – 28,8%, 18–19 років – 22,9%, 20–24 роки – 20,4%, 25–34 роки – 21,2%.

Серед жінок частіше, ніж серед чоловіків, обрали багатофункціональність (24,3% vs 17,2%) та комунікабельність (22,9% vs 19,1%).

Близько половини (49,5%) респондентів вважають, що на кар’єрний успіх переважно впливають сильні особисті якості; успішне виконання робочих обов’язків – 38,1%, знайомства – 15,9%, соціальна активність, волонтерство – 9,6%, проходження додаткових онлайн-курсів – 9,1%, диплом вищої освіти – 4,0%, інше – 1,3% (рис. 8).

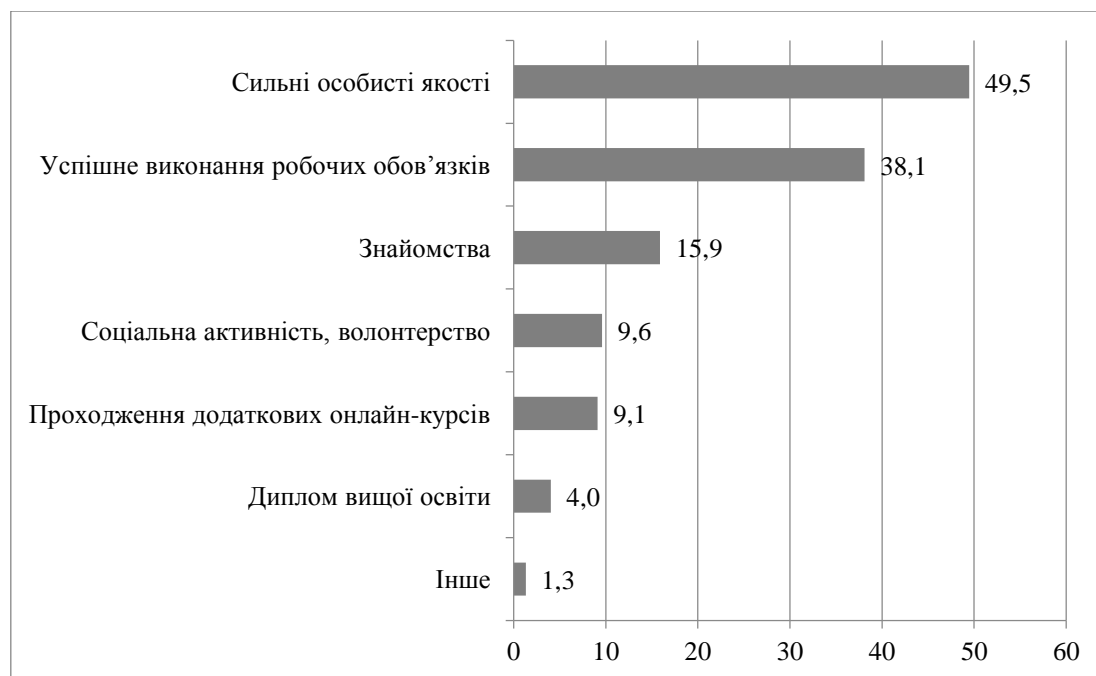

Рис. 8. Розподіл відповідей на запитання: “Що, на Вашу думку, найбільше впливає на кар’єрний успіх?”, N=9769, %

За віком, розподіл U-репортерів, які обрали успішне виконання робочих обов’язків, є таким: 14–17 років – 40,6%, 18–19 років – 37,2%, 20–24 роки – 39,2%, 25–34 роки – 34,5%. Чим молодшими є респонденти, тим частіше вони зазначають, що на кар’єрний успіх найбільше впливає соціальна активність, волонтерство: 14–17 років – 13,1%, 18–19 років – 11,3%, 20–24 роки – 8,2%, 25–34 роки – 7,7%.

Отже, 38,1% U-репортерів працюють на повну зайнятість, у 17,8% – часткова зайнятість, 19,5% – не працюють, але шукають роботу, 24,6% – не працюють. Серед

респондентів, які мають роботу, 72% зазначили, що їхні трудові відносини оформлені офіційною угодою. Хотіли б працювати в сфері ІТ 19,6% респондентів; медіа, реклами, маркетингу – 18,3%; послуг – 17,3%; освітній, науковій – 14,2%; громадській – 12%. На думку 64,9% опитаної молоді, для розвитку кар'єри необхідним є вміння швидко вчитися, адаптуватися до змін; відповідальність – 22,6%, багатофункціональність – 22,6%, комунікабельність – 22,2%. Вважають, що на кар'єрний успіх найбільше впливають сильні особисті якості, 49,5% респондентів, успішне виконання робочих обов'язків – 38,1%, знайомства – 15,9%.

Більше інформації про проєкт U-Report і результати інших досліджень можна знайти за посиланнями: www.facebook.com/ureportukraine та www.ukraine.ureport.in. Якщо Ви маєте пропозиції щодо опитувань чи пріоритетних тем, які стосуються діяльності Вашої організації та з приводу яких U-Report може провести діалог з великою кількістю молодих людей України, будь ласка, звертайтеся за телефонами +380635930373 (Лілія Любомудрова), +380931561013 (Світозар Ніцполь) або через email – ureport.ukraine@gmail.com.

Отримано 23.11.19 та оновлено 02.12.19

Received on 23.11.19 and updated on 02.12.19